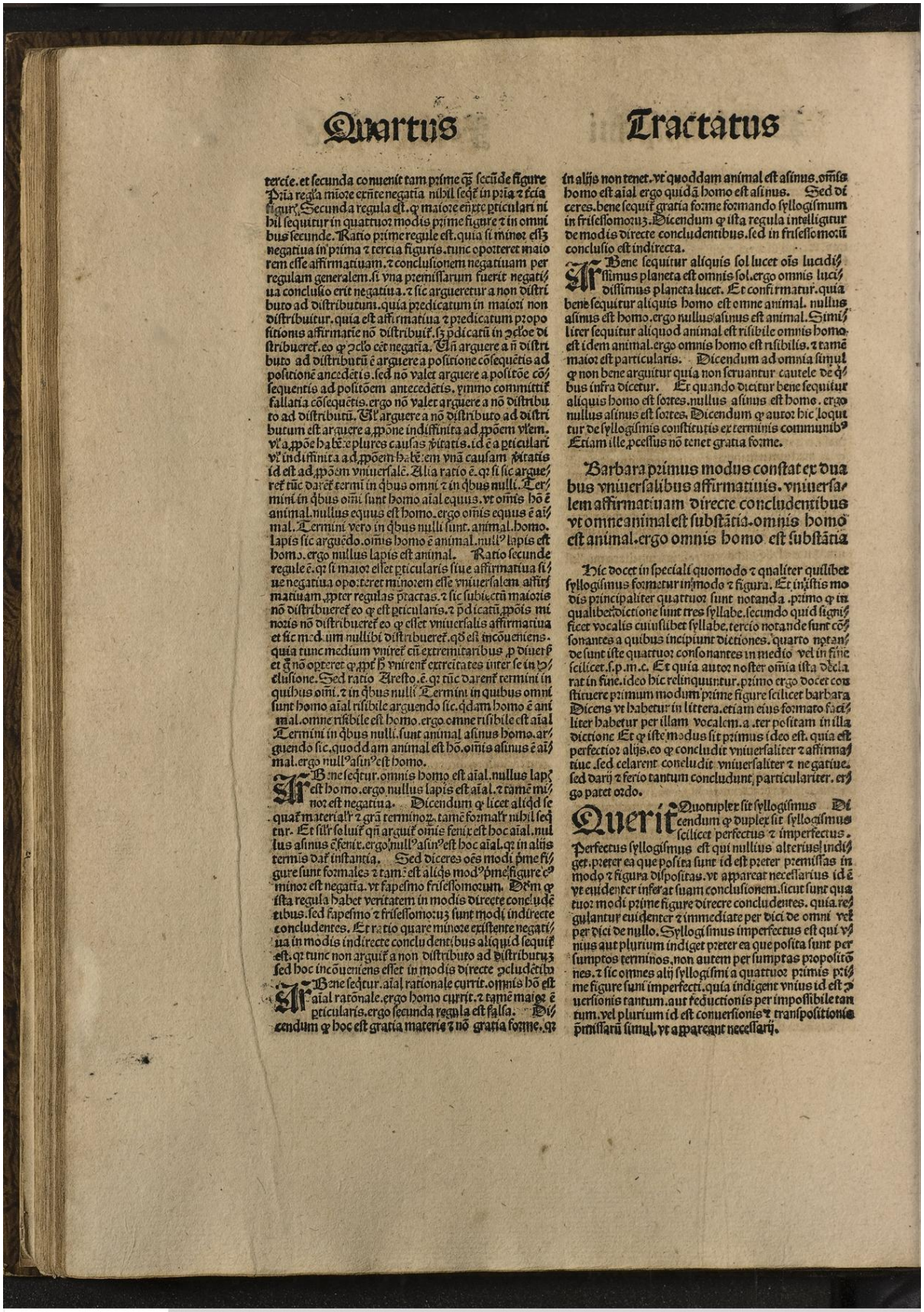

Quartus Tractatus

tercie. et secunda conuenit tam prime q3 secũde figure Prĩa regla mioze exĩte negatia nihil seq̃t in pria z tcia figur. Secunda regula est. q maioze exĩte pticulari nihil sequitur in quattuoz modis prime figure z in omnibus secunde. Ratio prime regule est. quia si minor essz negatiua in prima z tercia figuris. tunc oporteret maiorem esse affirmatiuam. z conclusionem negatiuam per regulam generalem. si vna premissarum fuerit negatiua conclusio erit negatiua. z sic argueretur a non distributo ad distributum. quia predicatum in maiori non distribuitur. quia est affirmatiua z predicatum propositionis affirmatie nõ distribuit. sz pdicatũ in pclõe distribuer. eo q pclo est negatia. Vñ arguere a ñ distributo ad distributũ ẽ arguere a posĩone cõsequẽtis ad positionẽ antecedẽtis. sed nõ valet arguere a politõe cõsequentis ad politõem antecedẽtis. ymmo committit fallaria cõsequẽtis. ergo nõ valet arguere a nõ distributo ad distributũ. Vl arguere a nõ distributo ad distributum est arguere a ꝓpone indiffinita ad ꝓpõem vlem. vl a ꝓpõe hãẽ plures causas ꝑtis. id ẽ a pticulari vl indiffinita ad ꝓpõem hãẽ vnã causam ꝑtis id est ad ꝓpõem vniuersalẽ. Alia ratio ẽ. q si sic arguer. tũc darẽt termi in q̃bus omni z in q̃bus nulli. Termini in q̃bus omĩ sunt homo aial equus. vt omis hõ ẽ animal. nullus equus est homo. ergo omis equus ẽ animal. Termini vero in q̃bus nulli sunt. animal. homo. lapis sic arguẽdo. omis homo ẽ animal. nullꝰ lapis est homo. ergo nullus lapis est animal. Ratio secunde regule ẽ. q si maior esset pticularis siue affirmatiua si ne negatiua oporteret minorem esse vniuersalem affirmatiuam ꝓter regulas ꝓtactas. z sic subiectũ maioris nõ distribueret eo q est pticularis. z pdicatũ ꝓpõis minoris nõ distribueret eo q esset vniuersalis affirmatiua et sic medium nullibi distribueret. qõ esĩ inconueniens. quia tunc medium vniret eĩ extremitatibus ꝑ diuersz et g̃ nõ oporteret q ꝓpt hoc vnirent extremitates inter se in conclusione. Sed ratio Aresto. ẽ. q tũc darent termini in quibus omĩ. z in q̃bus nulli Termini in quibus omni sunt homo aial risibile arguendo sic. q̃dam homo ẽ animal. omne risibile est homo. ergo omne risibile est aial Termini in q̃bus nulli. sunt animal asinus homo. arguendo sic. quoddam animal est hõ. omis asinus ẽ animal. ergo nullꝰ asinꝰ est homo.

Bene seq̃tur. omnis homo est aial. nullus lapis est homo. ergo nullus lapis est aial. z tamẽ minor est negatiua. Dicendum q licet aliqd sequatur materialr z grã terminoz. tamẽ formalr nihil seq̃tur. Et sili soluit gñ arguit omis fenix est hoc aial. nullus asinus ẽ fenix. ergo nullꝰ asinꝰ est hoc aial. q in aliis terminis dat instantia. Sed diceres oẽs modi ꝓme figure sunt formales z tamẽ est aliqs modꝰ ꝓme figure cuius minor est negatia. vt fapesmo frisesomoꝝ. Dicm q ista regula habet veritatem in modis directe concludẽtibus. sed fapesmo z frisesomoꝝ sunt modi indirecte concludentes. Et ratio quare minoze existente negatiua in modis indirecte concludentibus aliquid sequit est. q tunc non arguit a non distributo ad distributuz sed hoc inconueniens esset in modis directe ꝯcludẽtibus.

Bene seq̃tur. aial rationale currit. ergo homo currit. z tamẽ maior ẽ pticularis. ergo secunda regula est falsa. Dicendum q hoc est gratia materie z nõ gratia forme. q in alijs non tenet. vt quoddam animal est asinus. omis homo est aial ergo quidã homo est asinus. Sed diceres. bene sequit gratia forme formando syllogismum in frisesomoꝝ. Dicendum q ista regula intelligitur de modis directe concludentibus. sed in frisesomoꝝ conclusio est indirecta.

Bene sequitur aliquis sol lucet ois lucidus planeta est omnis sol. ergo omnis lucidus planeta lucet. Et confirmatur. quia bene sequitur aliquis homo est omne animal. nullus asinus est homo. ergo nullus asinus est animal. Similiter sequitur aliquod animal est risibile omnis homo. est idem animal. ergo omnis homo est risibilis. z tamẽ maior est particularis. Dicendum ad omnia simul q non bene arguitur quia non seruantur cautele de q̃bus infra dicetur. Et quando dicitur bene sequitur aliquis homo est sortes. nullus asinus est homo. ergo nullus asinus est sortes. Dicendum q auctor hic loquitur de syllogismis constitutis ex terminis communib9 Etiam ille peccatus nõ tenet gratia forme.

Barbara primus modus constat ex duabus vniuersalibus affirmatiuis. vniuersalem affirmatiuam directe concludentibus vt omne animal est substãtia. omnis homo est animal. ergo omnis homo est substãtia

Hic docet in speciali quomodo z qualiter quilibet syllogismus formatur in modo z figura. Et in istis modis principaliter quattuor sunt notanda. primo q in qualibet dictione sunt tres syllabe. secundo quid significent vocalis cuiuslibet syllabe. tercio notande sunt cõsonantes a quibus incipiunt dictiones. quarto notande sunt iste quattuor consonantes in medio vel in fine scilicet. s. p. m. c. Et quia auctor noster omnia ista declarat in fine. ideo hic relinquuntur. primo ergo docet constituere primum modum prime figure scilicet barbara Dicens vt habetur in littera. etiam eius formato facit liter habetur per illam vocalem. a. ter positam in illa dictione Et q iste modus sit primus ideo est. quia est perfectior alijs. eo q concludit vniuersaliter z affirmatiue. sed celarent concludit. vniuersaliter z negatiue. sed darij z ferio tantum concludunt. particulariter. ergo patet ordo.

Querit Quotuplex sit syllogismus Dicendum q duplex sit syllogismus scilicet perfectus z imperfectus. Perfectus syllogismus est qui nullius alterius indiget. preter ea que posita sunt id est preter premissas in modo z figura dispositas. vt appareat necessarius id ẽ vt euidenter inferat suam conclusionem. sicut sunt quattuor modi prime figure directe concludentes. quia regulantur euidenter z immediate per dici de omni vel per dici de nullo. Syllogismus imperfectus est qui vnius aut plurium indiget preter ea que posita sunt per sumptos terminos. non autem per sumptas propositiones. z sic omnes alij syllogismi a quattuor primis prime figure sunt imperfecti. quia indigent vnius id est conuersionis tantum. aut reductionis per impossibile tantum. vel plurium id est conuersionis z transpositionis premissarũ simul. vt appareant necessarij.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-222/0182
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG